

p. B. Kępcik

Nr 621-4/16

14-03-2016

639

**Wytyczne konserwatorskie
dot. zabezpieczenia Smoczej Jamy
w zespole Wzgórza Wawelskiego**

ewidencja wpływu .....
znak: 621-4/16 .....
dział: ..... referent: .....

1. Smocza Jama stanowi zabytek nieruchomy wpisany do rejestru na podstawie decyzji Urzędu Wojewódzkiego Krakowskiego o uznaniu za zabytek znak L.AK.11/Ka/2/Kr/33 z dn. 20.02.1933 poz.7 oraz decyzji Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o zmianie decyzji w sprawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomości znak OZKr.DW.4141-A-62/08 z dn. 8.09.2008 r. dotyczącej całości Wzgórza Wawelskiego (nr rejestru A-7), w związku z czym podlega pełnej ochronie konserwatorskiej. Jako część zespołu Wzgórza Wawelskiego Smocza Jama stanowi także chronione prawem stanowisko archeologiczne.
2. Na wartość zabytkową Smoczej Jamy składają się zarówno elementy przyrody nieożywionej (skała, naturalny kształt jaskini z charakterystycznymi formami urzeźbienia skały), historyczne struktury budowlane (mury fortyfikacji kleszczowych, XIX-wieczna wieżyczka studzienna adaptowana na klatkę schodową w 1918 r., pozostałości drugiej klatki schodowej, gotycki portal wtórnie użyty w XIX w. jako wejście do jaskini, kopuła nad komorą Grabowskiego i in.), warstwy archeologiczne, jak też wartości niematerialne związane z tradycją miejsca (legendarne i historyczne, m.in. najstarszy obiekt w Krakowie udostępniony turystycznie).
3. Planowane prace zabezpieczające winny uwzględniać całość wymienionych wyżej wartości zabytkowych, w szczególności należy dążyć do zminimalizowania zmian w wyglądzie Smoczej Jamy, w tym naturalnych otworów jaskini, a także w wyglądzie sąsiednich elementów zespołu Wzgórza Wawelskiego (fortyfikacje kleszczowe, taras widokowy itd.). Zabezpieczenie winno umożliwić dalsze bezpieczne udostępnienie turystyczne jaskini z możliwością rozszerzenia udostępnienia o przestrzeń rezerwatowe nad Smoczą Jamą.
4. Dla zapewnienia skutecznej ochrony Smoczej Jamy projekt zabezpieczenia winien obejmować także jej otoczenie, w szczególności wyjście z jaskini (w nawiązaniu do zatwierdzonej koncepcji rewaloryzacji stoków i otoczenia Wawelu z 2006-2007 r.), przestrzeń rezerwatowe (bezpośrednio nad jaskinią i w jej sąsiedztwie, pomiędzy budynkiem nr 8 i fortyfikacjami kleszczowymi) oraz taras widokowy przy murach kleszczowych nad tymi przestrzeniami. W szczególności dotyczy to zakresu zabezpieczenia przeciwwilgociowego. Projekt winien obejmować także pełną problematykę instalacji umożliwiających udostępnienie i monitoring całego zespołu.
5. Nowe, widoczne elementy niezbędne dla zabezpieczenia jaskini i rezerwatów oraz udostępnienia tego zespołu winny mieć formę i

przejętego
MS

kolorystykę nieagresywną, zgodną z całością zagospodarowania Wzgórza Wawelskiego, z preferencją dla materiałów tradycyjnych, zgodnych z charakterem miejsca.

6. Z uwagi na wartości zabytkowe wymienione w p.2 trakcie zabezpieczania niezbędne jest prowadzenie wyprzedzających badań archeologicznych oraz nadzoru w zakresie badań architektonicznych (w zakresie wynikającym z ingerencji w warstwy archeologiczne i zabytkowe struktury budowlane) oraz sporządzenie odpowiedniej dokumentacji prac, zgodnie ze standardem dla obiektów zabytkowych.
7. Z uwagi na status zabytku opisany w p.1 wymagane jest uzgodnienie konserwatorskie projektu zabezpieczenia oraz uzyskanie pozwolenia konserwatorskiego na wykonanie prac.

Kraków, styczeń 2016 r.

Opracowali:

Piotr Stypiec
Michał Lohmann-Kopy

Zatwierdzenie:

Bez waga *21.1.16*
Kierownik Działu Eksploatacji
Zamku Wawelskiego na Wawelu
inż. Andrzej Begejowicz

AM
10.03.2016

Akceptacja

Z up. Wojewody
Konserwator Zabytków
Wzgórza Wawelskiego
Jacek Hrabowski
Przebiegnik Jan Ostrowski